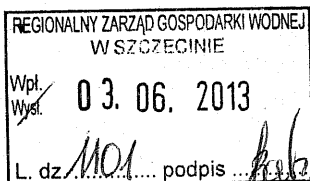

MINISTER ŚRODOWISKA

Warszawa, dnia 29 maja 2013 r.

BKAkr-0941- 6/20263/13/jch

Pan
Andrzej Kreft
 Dyrektor
 Regionalnego Zarządu
 Gospodarki Wodnej w Szczecinie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Ministra Środowiska nr 6/2013 z dnia 4 kwietnia 2013 r., zespół kontrolujący Ministerstwa Środowiska przeprowadził w dniach 8- 12 kwietnia 2013 r. kontrolę problemową w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Szczecinie ul. Tama Pomorzańska 13A, 70-030 Szczecin, dotyczącą kontroli wybranych zagadnień z zakresu *ochrony przeciwpowodziowej, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji inwestycji.*

Kontrola została przeprowadzona przez zespół w składzie :

- Jerzy Chabros - Radca Ministra w Biurze Kontroli i Audytu w Ministerstwie Środowiska,
- Jan Zagajewski- Radca Ministra w Biurze Kontroli i Audytu w Ministerstwie Środowiska.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej* (Dz. U. nr 185, poz. 1092).

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli.

Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Szczecinie kieruje Pan Andrzej Kreft.

Ustalenia kontroli:

Na podstawie przeprowadzonego postępowania kontrolnego działalność Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w zakresie kontrolowanych zagadnień została **oceniona pozytywnie.**

W ramach kontroli analizie poddane zostały następujące przedsięwzięcia:

1. Akcja łodolamania na rzece Odrze w sezonie 2011/2012 oraz 2012/2013 r.
2. Przebudowa przejścia żeglownego w moście kolejowym zwodzonym na rz. Regalicy oraz zabezpieczenie przejścia żeglownego pod Mostem Długim w Szczecinie na rz. Odrze Zachodniej.

Ad. 1.

Akcja lodołamania - osłony przeciwlodowej (obejmuje okresy tzw. pogotowia lodowego lub zamiennie stanu gotowości oraz właściwej akcji lodołamania).

Czynna osłona przeciwlodowa prowadzona jest przez RZGW w Szczecinie na rzece Odrze od 542,4 km w dół i jeziorze Dąbie w okresie od 1 grudnia do 15 marca (obejmuje częściowo dwa lata kalendarzowe). Ze względu na rok budżetowy, rozliczanie kosztów i prowadzenie procedur związanych z wyłonieniem wykonawcy usługi, dotyczy jednego roku kalendarzowego (w tym roku są dwa okresy 1.01- 15.03 i 1.12- 31.12, obejmujące praktycznie dwa sezony). Taka sytuacja sprawia, że okresy osłony przeciwlodowej, wynikające z naturalnych warunków (końcówka i początek następnego roku), nie pokrywają się z okresem budżetowym opartym na roku kalendarzowym.

W sezonie 2011- 2012 akcja lodołamania (czynne lodołamanie) rozpoczęła się 13.02.2012 r. i zakończyła 27.02.2012 r. (12 dni).

W sezonie 2012/2013 akcja lodołamania przeprowadzana była w okresie 17- 18.12.2012 r. i od 29.01.2013 r. do 4.02.2013 r. (9 dni).

W sezonie 2011/2012 oraz 2012/13, w osłonie przeciwlodowej brało udział 8 lodołamaczy ze strony polskiej.

RZGW nie posiada własnych lodołamaczy. Usługę tę na rzecz RZGW świadczyło Przedsiębiorstwo Budownictwa Hydrotechnicznego „Odra 3” spółka z o.o. w Szczecinie.

Koszty osłony przeciwlodowej poniesione w sezonie 2011/2012 wg faktur za poszczególne miesiące przedstawiono w tabeli poniżej.

Miesiąc/rok	Koszt w zł
Grudzień 2011	795.849,34
Styczeń 2012	869.364,00
Luty 2012	1.610.598,93
Marzec 2012	420.660,00
Razem	3.696.472,27

W 2012 r. (rok budżetowy- styczeń, luty, marzec, grudzień) na zabezpieczenie osłony przeciwlodowej w RZGW w Szczecinie zaplanowano środki w wysokości 3.914.000,- zł (brutto). Realizacja wyniosła 3.796.776,33 zł (brutto).

Koszty osłony przeciwlodowej poniesione w sezonie 2012/2013 wg faktur za poszczególne miesiące przedstawiono w tabeli poniżej.

Miesiąc/rok	Koszt w zł
Grudzień 2012	896.153,40
Styczeń 2013	1.125.413,10
Luty 2013	855.757,13
Marzec 2013	430.992,00
Razem	3.308.315,63

W 2013 r. na zabezpieczenie osłony przeciwlodowej w RZGW w Szczecinie zaplanowano środki w wysokości 4.257.000,- zł (brutto). W okresie 1.01- 15.03.2013 r. koszty wyniosły 2.412.162,23 zł (brutto).

Analiza kosztów, ponoszonych przez RZGW w Szczecinie na zabezpieczenie osłony przeciwlodowej

W 2012 r. przyjęto następujące limity:

- 678 godzin gotowości do wykonania lodołamania,
- 170 godzin akcji lodołamania.

W 2013 r. przyjęto następujące limity dla każdej jednostki:

- 672 godziny gotowości do wykonania lodołamania,
- 168 godzin akcji lodołamania.

W tabeli poniżej przedstawiono stawki brutto w zł za jedną godzinę w latach 2012 i 2013 dla poszczególnych jednostek zapewniających osłonę przeciwlodową.*

l.p.	Nazwa lodołamacza	Rok budowy	Akcja lodołamania		Stan gotowości	
			2012	2013	2012	2013
1.	DZIK	1988	1648,20	1746,60	762,60	787,20
2.	ODYNIEC	1988	1648,20	1746,60	762,60	787,20
3.	OGAR	1970	1426,80	1500,60	750,30	762,60
4.	WILK	1968	1426,80	1500,60	750,30	762,60
5.	LIS	1988	1291,50	1328,40	627,30	639,60
6.	ŻBIK	1987	1291,50	1328,40	627,30	639,60
7.	BORSUK	1989	1439,10	1549,80	762,60	885,60
8.	ŚWISTAK	1969	1180,80	1205,40	602,70	615,00

*Na podstawie załączników do umów na lodołamanie pomiędzy RZGW i PBH „Odra 3”

Postępowanie RZGW w Szczecinie o udzielenie zamówienia na wyłonienie wykonawcy osłony przeciwlodowej.

W latach 2012 i 2013 r., Usługodawca (Przedsiębiorstwo Budownictwa Hydrotechnicznego „Odra 3” spółka z o.o. w Szczecinie), wybierany był zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych. W obu okresach zastosowano tryb przetargu nieograniczonego oraz ze względu na wartość zamówienia zamieszczano ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Podczas kontroli, czynnościami sprawdzającymi objęto istotną dla procesu zamówienia publicznego dokumentację (ogłoszenia o wszczęciu postępowania i udzieleniu zamówienia publicznego, specyfikację istotnych warunków zamówienia, protokół postępowania o udzielenie zamówienia, umowę na świadczenie usługi, oświadczenia osób biorących udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia- druk ZP-1, karty indywidualnej oceny ofert- druk ZP- 20, zbiorcze zestawienie ofert- druk ZP, informacja o spełnianiu przez wykonawców warunków udziału w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego- druk Zp- 17).

[Dowód: akta kontroli str. 2/1-3; 23-32]

2. Przebudowa przejścia żeglownego w moście kolejowym zwodzonym na rz. Regalicy oraz zabezpieczenie przejścia żeglownego pod Mostem Długim w Szczecinie na rz. Odrze Zachodniej.

W ramach niniejszego zagadnienia, w trakcie kontroli sprawdzono dokumentację 2-ch głównych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na roboty hydrotechniczne, dokumentację odbiorczą i rozliczeniową, a także uzyskano uzupełniające ustne i pisemne wyjaśnienia właściwych członków dyrekcji, i pracowników merytorycznych, pilotujących zagadnienie.

Ustalenia w poszczególnych zadaniach, jak niżej:

Zadanie inwestycyjne "Przebudowa przejścia żeglownego w moście kolejowym zwodzonym na rzece Regalicy km 733,7"

Zadanie przyjęto do realizacji w 2008 r., ze względu na zły stan techniczny przejścia. Pierwszym etapem było uzyskanie oceny stanu technicznego konstrukcji prowadnic. Udzielono w tym celu stosownego zamówienia publicznego. Ocena potwierdziła zły stan techniczny prowadnic, określając go jako stan przedawaryjny, a w części awaryjny.

Właściwe postępowanie – poprzedzone opracowaniem dokumentacji projektowej – podjęto w 2011 r. Zakres robót obejmował m.in. rozbiórkę istniejących prowadnic, demontaż stalowych ram prowadnic, wyrwanie dalb oraz wykonanie nowych konstrukcji prowadnic, stalowych ram nośnych i podpór oraz nowego systemu ślizgowo-odbojowego.

Wykonawcę wyłoniono w przetargu nieograniczonym. Kwota, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zadania – 6.289.020,- zł brutto.

Wpłynęły 4 oferty. Wybrano ofertę z najniższą ceną, złożoną przez konsorcjum z liderem AARSLEFF Sp. z o.o. z Warszawy (przedstawicielstwo firmy duńskiej); cena ofertowa – 3.865.733,90 zł.

Umowa, zawarta z Wykonawcą dnia 31.08.2011 r. określała termin wykonania – 100 dni kalendarzowych od daty zawarcia umowy.

W trakcie realizacji zadania zaszła konieczność wykonania robót dodatkowych i zamiennych w postaci m.in. usunięcia przeszkód umiejscowionych 3-4 m pod dnem akwenu, będących prawdopodobnie pozostałościami po starych, ponemieckich budowlach, uniemożliwiających wibrowanie grodzic, skutkujące też koniecznością przesunięcia niektórych dalb oraz zmianą konstrukcji ram prowadzących.

W związku z ustaleniami zawartymi w protokole konieczności, zamawiający przeprowadził postępowanie z wolnej ręki, mające zapewnić wykonanie niezbędnych robót przez wykonawcę prac podstawowych. Złożona oferta opiewała na kwotę 279.428,- zł brutto. W zawartej umowie termin gotowości zadania do odbioru ustalono do dnia 23.12.2011 r. tj. o 2 tygodnie później aniżeli termin wynikający z umowy podstawowej.

W oznaczonym terminie roboty nie zostały zakończone. Z dokumentacji i wyjaśnień wynika, iż ujawniły się nieporozumienia i brak komunikacji pomiędzy konsorcjantami mające wpływ na terminowość realizacji zadania.

Odbioru prac wykonanych na podstawie umowy na roboty dodatkowe i konieczne dokonano 29.12.2012 r.

Tok realizacji i odbioru głównego zadania zakłócił m.in. fakt uchylania się Wykonawcy od rzetelnego rozliczenia złomu pochodzącego z rozbiórki. W myśl umowy złom ten Wykonawca obowiązany był odstawić do punktu skupu na rzecz Zamawiającego. Odstawiono tylko 18 ton złomu za kwotę 16.200,- zł. W ocenie Zamawiającego brakowało rozliczenia ponad 98 ton złomu. Za brakujący złom wg uśrednionej ceny czyniącej łącznie 87.902,- zł Zamawiający obciążył Wykonawcę, dokonując potrącenia z należnego Wykonawcy wynagrodzenia.

Ostatecznego odbioru końcowego robót (z rozliczeniem złomu pochodzącego z rozbiórki) dokonano dnia 12.07.2012 r.

Tytułem należnych kar umownych za nieterminowość wykonania zamówienia i usunięcia stwierdzonych wad, Zamawiający w dniu 21.08.2012 r. wyegzekwował kary umowne na kwotę 255.138,- zł.

Zaznaczyć należy, że uzyskanie należnych kar w drodze bezpośrednich procedur z Wykonawcą było nieskuteczne, gdyż zignorował on wezwania do zapłaty i noty obciążeniowe. Dlatego Zamawiający skorzystał z bankowej gwarancji zabezpieczającej wykonanie prac, skutecznie egzekwując należność.

Zamawiający zastosował prawidłowo wymagane procedury z zakresu zamówień publicznych oraz rozliczeń cywilno-prawnych. Realizacja zadania uległa zakłóceniom i opóźnieniom z winy Wykonawcy. Na podkreślenie zasługuje fakt, że Zamawiający czynił konsekwentne starania o terminowe wykonanie i rzetelne rozliczenie zadania, stanowczo egzekwując należne kary umowne oraz rozliczenie złomu.

[Dowód: akta kontroli str. 2/1-153]

Zadanie inwestycyjne: „Przebudowa przejścia żeglownego dla Mostu Długiego w Szczecinie rzeka Odra Zachodnia km 35,95”

Inwestycję podjęto w związku z dużym stopniem zużycia obiektu i stanu awaryjnego niektórych jego elementów.

Przedmiotem zamówienia były prace projektowe wraz z przeniesieniem praw autorskich, łącznie z uzyskaniem stosownych postanowień i decyzji właściwych organów administracji oraz roboty budowlane hydrotechniczne obejmujące m.in.: rozbiórkę, wymianę bądź uzupełnienie dalb oraz wymianę belek odbojowych; oznakowania nawigacyjnego (roboty prowadzone w warunkach czynnego przejścia żeglownego) – na podstawie projektu wykonawczego.

Zadanie zrealizowano udzielając zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego. Wartość zamówienia oszacowano na 1.609.756,- zł (kwota brutto – 1.980.000,- zł). Wpłynęła 1 oferta od AARSLEFF Sp. z o.o. z Warszawy (lider konsorcjum realizującego wcześniej omówione zadanie) z ceną 2.945.000,- zł.

Postępowanie unieważniono w związku z faktem, iż cena ofertowa przewyższała kwotę jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. W powtórny postępowaniu wpłynęły 3 oferty. Wybrano ofertę z najniższą ceną tj. 1.845.875,- zł, złożoną przez Przedsiębiorstwo Budownictwa Hydrotechnicznego „Odra 3” Sp. z o.o. ze Szczecina.

Umowę z wykonawcą zawarto dnia 28.06.2012 r. Termin wykonania robót ustalono na 170 dni od daty zawarcia umowy. Termin wykonania wymaganej dokumentacji – 140 dni.

Zadanie wykonano w zakresie i terminie określonym umową. Odbioru końcowego zarówno dokumentacji jak i robót hydrotechnicznych dokonano dnia 28.12.2012 r. W ślad za tym zadanie rozliczono.

Zgodnie z zawartą umową, złom pochodzący z rozbiórki Wykonawca obowiązany był sprzedać na rzecz Zamawiającego. Transakcja ta nastąpiła dopiero 25.02.2013 r. ze względu na trwające oblodzenie i zamknięcie szlaku żeglugowego. Przychód ze sprzedaży złomu wyniósł 30.982,- zł. Do zastosowanych procedur oraz sposobu rozliczenia zadania nie ma uwag.

Kontrolowane inwestycje zrealizowano prawidłowo od strony proceduralnej. Osiągnięto też zamierzony cel, chociaż w pierwszym przypadku nastąpiło ponad półroczne opóźnienie w stosunku do ustalonego umową terminu wykonania. Zaznaczyć należy przy tym, że inwestycje te – konieczne z powodu fizycznego wyeksploatowania przejść pod mostami – w niewielkim stopniu wpłynęły na usprawnienie żeglugi. W wyniku remontu nie uległ zmianie fakt, iż Odra Zachodnia i Regalica przegrodzone są mostami kolejowymi nie spełniającymi parametrów dla drogi wodnej klasy Vb. Zwiększenie i usprawnienie przepustowości przejść możliwe byłoby tylko w wyniku podwyższenia poziomu mostów, co wiąże się z koniecznością przebudowy szlaków kolejowych i obiektów im towarzyszących na znacznej przestrzeni, wielokrotnie zwiększając koszt bezpośredniej inwestycji.

[Dowód: akta kontroli str. 2/154-171]

W związku z pozytywną oceną kontrolowanych zagadnień oraz nie stwierdzeniem nieprawidłowości i uchybień, odstępuję od formułowania zaleceń pokontrolnych i nie oczekuję odpowiedzi na niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Z up. Ministra
Sekretarz Stanu
Stanisław Gawłowski